

Informatienota voor de raad

Datum 7 oktober 2021

Onderwerp	Voortgang regionale inkoop specialistische jeugdhulp
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Michiel van Willigen

Informant R. Buitenhuis
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 498 2679
Email R.Buitenhuis@zwolle.nl
Bijlagen -

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Onderstaande informatie over de voortgang van de regionale inkoop van de specialistische jeugdhulp

Datum 7 oktober 2021

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

Per 1 april 2021 is de Jeugdregio IJsselland gestart met de aanbestedingsprocedure voor de inkoop van specialistische jeugdhulp. De doelen van het nieuwe inkoopmodel zijn meer en beter grip krijgen op de kwaliteit, continuïteit en kosten van jeugdhulpverlening en de beoogde transformatie faciliteren. Daarvoor is een goede samenwerking noodzakelijk en mede daarom willen we voor een langere periode contracten sluiten. Recente ontwikkelingen hebben het regionaal Bestuurlijk Overleg Jeugd doen besluiten de aanbestedingsprocedure 'op pauze te zetten' en op een later moment te vervolgen. De pauze in de procedure is nodig voor een extra dialoofase met de jeugdhulpaanbieders en om de impact van landelijke publicaties te onderzoeken. Het bestuur van het RSJ heeft daarom op 6 oktober 2021 besloten om 1 januari 2023 in plaats van 1 januari 2022 als nieuwe ingangsdatum te kiezen voor de inwerkingtreding van het nieuwe inkoopmodel. In de tussentijd zal samen met de aanbieders onderzocht worden of er een mogelijkheid is om in 2022 proef te draaien met enkele onderdelen uit het nieuwe inkoopmodel en wordt de integrale crisisroute verder ontwikkeld.

De huidige overeenkomsten met de aanbieders worden verlengd tot 1 januari 2023 zodat de continuïteit van hulpverlening wordt geborgd. Met dit besluit stellen we zorgvuldigheid boven snelheid..

Kernboodschap

Het regionaal Bestuurlijk Overleg Jeugd heeft op 30 juni 2021 geconstateerd dat in de aanbesteding voor specialistische jeugdhulp een extra dialoofase met de jeugdhulpaanbieders noodzakelijk is en dat de procedure op pauze wordt gezet om op een later moment te vervolgen. De drie ontwikkelingen die ten grondslag liggen aan dit besluit zijn:

1. *De aanbieders hebben zeer veel vragen gesteld over de bekostiging*

Zoals bij elke aanbesteding hebben alle geïnteresseerde aanbieders de mogelijkheid om vragen te stellen over de aanbesteding. Er zijn door meerdere aanbieders veel vragen gesteld over de bekostiging van de specialistische jeugdhulp. Daar is op te maken dat er onvoldoende duidelijkheid is over de bekostiging van de specialistische jeugdhulp. Een klein aantal grote aanbieders, die samen aan een aanzienlijk deel van de jeugdigen in onze regio hulpverlening, hebben aangegeven tegen de gestelde voorwaarden niet te zullen inschrijven op de aanbesteding. Onvoldoende duidelijkheid over een aantal bekostigingsvoorwaarden en de hoogte van de vastgestelde tarieven zijn als belangrijke reden aangevoerd. Het RSJ IJsselland heeft een onafhankelijk tariefonderzoek laten uitvoeren met reële tarieven als uitgangspunt. De Regio IJsselland vindt dat dit onderzoek zorgvuldig en juist is uitgevoerd en staat achter de uitkomsten van dit onderzoek. Desondanks is het niet zorgvuldig om de ontvangen vragen schriftelijk af te doen. De vragen die gesteld zijn, verdienen een zorgvuldige reactie en dit kan het beste door het gesprek aan te gaan met de jeugdhulpaanbieders.

2. *Landelijke ontwikkelingen vragen om het herijken van de aanbesteding*

In het voorjaar heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een rapport omarmd waarin uitspraken worden gedaan over de manier en inhoud waarop gemeenten specialistische jeugdhulp dienen te organiseren. Dit betreft het op 8 april 2021 gepubliceerde rapport Maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet van de stuurgroep onder leiding van Marjanne Sint.¹ In het verlengde hiervan is op 1 juli het convenant 'Bevorderen Continuïteit Jeugdhulp' opgesteld door de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd, de VNG en de

¹ [Zie Kamerstukken II 2020/21, 31839, 775](#) + de [ledenbrief van de VNG dd 8 juni 2021](#).

Datum

7 oktober 2021

ministeries van JenV en VWS.² In de bijbehorende handreiking wordt richting gegeven aan de opbouw van tarieven, de totstandkoming daarvan en de wijze waarop gemeenten en aanbieders het gesprek met elkaar daarover aan kunnen gaan. Het rapport en het convenant kunnen van invloed zijn op de bruikbaarheid van het door RSJ uitgevoerde tarievenonderzoek. De Regio IJsselland wil extra tijd nemen om de impact van dit rapport op de aanbesteding te analyseren en waar nodig aanpassingen te doen. Dit betreft met name de passages over tariefdifferentiatie, waarbij in meer of mindere mate rekening gehouden moet worden met verschil tussen aanbieders inzake zorgzwaarte, expertise en complexiteit.

3. *De nieuwe manier van werken met keuzebudgetten blijkt onvoldoende duidelijk*

In het nieuwe inkoopmodel wordt jeugdhulp ingezet op basis van (individuele) keuzebudgetten waarbinnen de jeugdhulpaanbieder de mogelijkheid heeft om de hulp in te zetten die nodig is. De omvang van deze keuzebudgetten verschilt per hulpvraag. Aanbieders vragen om meer duidelijkheid over hoe met deze keuzebudgetten wordt gewerkt in de praktijk.

Essentiële aspecten van het nieuwe inkoopmodel zijn een duurzame samenwerking met de aanbieders ten behoeve van de transformatie, bekostiging op basis van reële tarieven en een sterke positie van de lokale toegangen. Juist op deze punten is in de aanbestedingsprocedure onduidelijkheid en discussie ontstaan. Het gaat niet om enkele vragen van een enkele aanbieder, maar om relatief veel vragen van meerdere aanbieders. In een brief van 15 juli 2021 doet een aantal grote jeugdhulpaanbieders het voorstel om, onder begeleiding van het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ), eerst met de bestuurders in overleg te gaan, voordat de inkoopprocedure wordt hervat. Op dit aanbod zal worden ingegaan.

Doorgaan op de ingeslagen weg en vasthouden aan de planning, zou niet zorgvuldig zijn en ook grote risico's met zich meebrengen. Door extra tijd te nemen kunnen we proactief in gesprek gaan met de aanbieders om tot een oplossing te komen en de aanbesteding te vervolgen. De extra tijd wordt ook benut om de financiële impact in beeld te brengen en de huidige raamovereenkomst in overleg met de gecontracteerde aanbieders te verlengen.

Consequenties

We achten het noodzakelijk gehoor te geven aan de drie genoemde ontwikkelingen en daar extra tijd voor te nemen. Dat moet leiden tot een beter inkoopmodel, waarin we samen met de aanbieders optimaal samenwerken en de passende hulp steeds tijdig beschikbaar is. Er is door het RSJ gekeken naar de mogelijkheden om binnen de lopende aanbesteding voldoende aandacht te geven aan de genoemde ontwikkelingen. Het blijkt niet mogelijk om dit binnen de huidige planning zorgvuldig te doen. Daarom is gekozen de aanbesteding in zijn geheel formeel terug te trekken en daarmee tijdelijk op pauze te zetten. Na het voeren van de benodigde gesprekken met de aanbieders worden de aanbestedingsdocumenten weer opnieuw gepubliceerd. Alleen op deze manier kunnen eventuele aanpassingen rechtmatig en zorgvuldig doorgevoerd worden zonder inschrijvende jeugdhulpaanbieders ongelijk te behandelen.

Gevolgen voor jeugdigen en ouders

Het nieuwe inkoopmodel zal nu niet op 1 januari 2022 starten. Daarom wordt de huidige raamovereenkomst in overleg met de gecontracteerde aanbieders verlengd. Hiermee komt het toewijzen, leveren en betalen van de specialistische jeugdhulp niet in gevaar voor jeugdigen die nu of in de komende tijd (en dus ook in 2022) jeugdhulp nodig hebben.

² Zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2021/07/01/convenant-bevorderen-continuïteit-jeugdhulp>.

Datum 7 oktober 2021

Gevolgen voor jeugdhulpaanbieders

Dit besluit roept ongetwijfeld vragen op bij de jeugdhulpaanbieders. Vanuit het RSJ IJsselland worden de aanbieders daarom actief geïnformeerd over de gevolgen van het besluit. De jeugdhulpaanbieders zijn onlangs reeds geïnformeerd over het besluit om de aanbestedingsprocedure op pauze te zetten en extra tijd te nemen vanwege de genoemde ontwikkelingen. Voor de verlenging van de huidige raamovereenkomst wordt het bij de aanbieders bekende verlengingstraject van de huidige overeenkomst doorlopen.

Het opnieuw aanbesteden betekent niet dat alle voorwaarden veranderen. De voorbereiding van de aanbieders voor hun inschrijving is dus ook niet voor niets geweest. Men is geadviseerd de betreffende documenten goed te bewaren. De vragen die gesteld zijn in de dialoofase (via Nota's van inlichtingen) zullen te zijner tijd ook worden gepubliceerd bij het opnieuw publiceren van de aanbesteding, inclusief de antwoorden daarop. De nieuwe aanbestedingsprocedure staat nu gepland in de periode maart tot en met juni 2022. Het najaar van 2022 kan vervolgens gebruikt worden voor een zorgvuldige implementatie van het nieuwe inkoopmodel.

Financiën

Het nieuwe inkoopmodel moet onder meer beter faciliteren dat de lokale toegangen de passende hulp tijdig inzetten, zo lang als het moet en zo kort als het kan. Maar dit is ook los van het inkoopmodel vanzelfsprekend de inzet en is als zodanig niet aantoonbaar te maken als effect van het inkoopmodel. Daarnaast bestaat de kans dat er een aanpassing plaatsvindt in de tarieven van het nieuwe inkoopmodel. Het RSJ IJsselland zal een analyse maken van de financiële impact. Belangrijk uitgangspunt is dat bezuinigen op tarieven een risico oplevert voor de kwaliteit van de hulp en dat besparingen vooral behaald worden door passende en effectieve ondersteuning en hulp in te zetten; en dus niet te veel, te zwaar of te lang.

Communicatie

De jeugdhulpaanbieders zijn inmiddels schriftelijk geïnformeerd over het genomen besluit en de 'pauze' in het aanbestedingstraject. Daarnaast is op de site van het RSJ IJsselland [een bericht](#) geplaatst over deze ontwikkelingen.

Vervolg

De nieuwe aanbestedingsprocedure staat nu gepland in de periode maart tot en met juni 2022. Het najaar van 2022 kan vervolgens gebruikt worden voor een zorgvuldige implementatie van het nieuwe inkoopmodel.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

interim-secretaris, Liesbeth Borsboom